

SZÉKELYSÉG

POLITIKAI HETILAP

<p>Megjelenik minden hétfőn. ELŐFIZETÉSI ÁR: egész évre 8 K., fél évre 4 K., negyed évre 2 K., egy hónapra 1 K. Egyes szám ára 16 fillér. Nyílttér sora 10 fillér</p>	<p>Felelős szerkesztő és laptulajdonos Dr. NAGY BÉNI ügyvéd.</p>	<p>SZERKESZTŐSÉG: Dr. Nagy Béni ügyvéd irodája Csikszeredában, hová a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.</p>	<p>KIADÓHIVATAL: „Székelység” könyvnyomdája Csikszeredában, hová a hirdetések, nyílttér közle- mények, előfizetési pénzek stb. küldendők. Kéziratok nem adnak vissza. Hirdetési díjak olcsón számítatnak.</p>
---	--	---	---

Vivmányok.

Csikszereda, február 15.

Kezünkbe akadt Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszternek múlt évi október 17-én tartott beszéde, melyben a kiegyezés keserű piluláit szemünkint adogatta be pártjának és hosszason eltépelődöttünk azzal a gondolattal, hogy azaz ember, ki Magyarország függetlenségének zászlóját régebb nyíltan és merészen, most már csak magán körben, hogy ne mondjuk, titokban, fennen lobogtatta: tetleiben, hivatalos nyilatkozataiban mégis miért dicsőíti állandóan az osztrák tartományokat? Minden szépet, minden jót, gazdasági és politikai téren egyaránt, mégis miért vár kizárólag csak Ausztriától? És nem vagyunk képesek kiokoskodni még csak megközelítő összefüggést sem, s hisszük, hogy ő maga is ennek megokolásában bölcsességét, államférfiúi iskolázottságát nem igen tűntethetné fel elfogadható szintben. Sokkal egyenesebb, sokkal őszintébb politikussá alakult át az idők megpróbáltatásai közben, semhogy a két ellentét összetartozandóságát az 1848. évi III. t.-c. 13. §-val támogat-

hatná, s így nem marad más hátra, hogy ő is úgy mint pártja belefáradva a meddő küzdelembe, jobbnak tartják a kövér fürjék mellé letelepedni, s ott a 48-as eszméket hessegetésül használni, nehogy valami újabb áramlat magához kaparítsa.

Biz ez egy kissé alant járó következtetés, de hiába, mi a lényegét tekintjük, s ily felfogásban a kecseszórt gyapjunak nem minősíthetjük, mint ő, midőn a vámszövetséget a vámszerződéssel szemben lekicsinyli, csak azért mert ez alá van írva, holott nem ez, hanem a becikkelyezés a lényeg. Magyarország az ilyen vivmányokból nem kér, a kinek kedve telik benne magasztalja, s azután tegye el relikviának, mert ezután kortes fogásnak sem válik be az.

És mond abban a beszédben sok minden Szerényit csak hogy épen el-takarhassa a kvóta emelés bűnét, de azok a mondások a milyen szegényesek, kicsinyesek egy állam életében épen annyira nem férnek össze sem Kossuth Ferenc személyével, sem annak a nagy pártnak tekintélyével melyhez intézve vannak.

Ha akkor, midőn a függetlenségi párt még nem volt az a mivé most átvedlett, elég merész lett volna egy

minister megnyugtatósául elősorolni azokat a vivmányokat, a miket most annyira felmagasztalnak, vagy volt eddig november 18-ka vagy nem, de akkor bizonyára lett volna, hiszem, hogy egyebet ne említsünk, ott van a cukor surlax, ez szörnyű nagy vivmánynak van feltüntetve a hozzánk behozott cukor után, ha ugyan képzelhető volna, hogy a vámmentes nagy kontingens után, valamit még szállítanak, de bezzeg el van halgatva, hogy az osztrák-cukor vámmentes behozatalának nyomása alatt, cukorgyárainknak tíz annyi segílyt kényszerülünk fizetni, csak hogy az életet valahogy tengethessük bennök.

És épen ilyen az a bizonyos Annabergi csatlakozás. Magyarország 9 10 millió métermázsza terményt s onnan behoz mintegy 7—8 millió métermázsza kőszentet. A kivitelnek háromnegyed részét a kassa-oderbergi vasut bonyolítja le, míg a kőszentet csaknem kizárólag ez a vonal hozza át Magyarországra. Ehez a roppant teher forgalomhoz az oderbergi állomás elégtelen, nincsenek kellő számú forgalmi eszközök, és nincs személyzet s ebből természetszerűen következik, hogy a magyar szállítványok, nem

tekintve a sürgősségre, ott vesztegelnek raktározatlanul, legtöbbször kárnak, romlásnak kitéve, mert az osztrák árunak előnye van a szállításban, nemcsak hanem ott vesztegelnek a nagy porosz szén-szállítványok is, s annak hatását nap-nap után kénytelen érezni a mesterségesen elnyomott magyar ipar. Hogy aztán ezekből mi és mennyi egyenes kára és elmaradt haszna van Magyarországnak, azt nem kell bővebben megindokolni.

És a magyar kormány abban a híres szerződésben Annabergert nem tudta a határhoz közelebb hozni egy kicsinyke kis szárnyonallal, nem, — még a felfokozott terhek árán sem, és mindössze néhány tehervonat az eredmény, ha ugyan tetszik beállítani azt a németnek, s ez nekünk mégis vivmány, sőt nevezetes vivmány.

Ezek és az ezekhez hasonló vivmányok jellemzik a függetlenségi párt vezérének október 17-iki beszédét, kiragadtunk abból egy pár pontot, hogy ad oculos demonstráljuk annak a beszédnek beszámíthatóságát, s bár nem bizunk a nagyhangú frázisok özönével nekünk elég, ha öntudatunk nyugodt lesz kötelességünk teljesítése felől.

Tempora mutantur et nos muta mur in illis.

A „SZÉKELYSÉG” TÁRGÁJA.

Misi számár

A „Székelység” eredeti tárgaja.

Egyszer egy számár valami különös módon oroszlánbőrhez jutott. A szegény párát a hivalkodás ördöge szállotta meg a pompás oroszlánbőr láttára és hosszas gondolkás után odasugta párjának:

Mámi, ma a Misi megremegett a pusztát és megfélemlíti gögös állatait.

A jó mámi elnevette magát a férje szaván. Jóízű volt a nevetése, hiszen a szegény Misinek olyan ritkán vannak vidám percei, és ime, az öreg ma tréfálkozik.

Misi azonban épen nem tréfálkozva mondotta igéit és nagyot ordítva hitvesére haragosan ellehelt.

Megsem állt a cserjésig, ahol magára öltötte a vedlett oroszlánbőrt.

Hogy mit érzett az oroszlánbőrös alatt Misi, azt nem is lehet elmondani. Fejét felvetette, nyakát kinyújtotta, és nagy méltóságos léptekkel indult neki a védetlen rengetegnek.

Megy, mendegél, egyszerre csak eleibe akad egy nyul.

— Hopp, itt az alkalom, gondolta magában a hős, ezt a nyomorult párát halálra jjesztem.

És egyik lábát felemelve, haragos szemekkel mérte végig a nyulat. A nyul nem mozdult. Misi nagy méltósággal megvárta sörényét, gondolva, hogy ettől majd csak megrémül a figyelmetlen jószág. De a nyul meg se mozdult.

Erre már dühös lett Misi és neki rohant a nyulnak. A nyul pedig oldalra áll.

Misi megtorpan. Haragos szemét ráveti a lesüllyedésre, aki nagy nyugalommal nézegette tovább. Ez a hideg szemlélődés végre is felkavarta Misi vérét hirtelen rázkódás után kiugrott és nagyot bödült.

IA. IA. IA. hangzik végig a pusztán a számár rettenetes, haragos bödülése. A nyul azonban nem futott el, hanem gonosz mosolyra torzítva apró száját, körüljárta a számarat.

Misi még csak áll, csak bámul, és sehogysem tudja megfejteni azt a felvetett kérdést, mért nem fut előle halálra rémülten az a nyomorult nyul?

Miután azonban sehogysem jutott nyitjára a dolognak, szó nélkül megfordult és elkeseredetten, kedvetlenül hazafelé ügetett.

A jó mámi épen az egy ösztövére bojtortján (kórón) lakmározott, amikor Misi hozzá dörgölözött.

— Huh, te vagy az, jaj be furcsán nézel ki, — és nevetett olyan bután a milyen bután csak egy számár nevetne, ha nevetni tudna.

Misi ránéz az asszony számára, s

amikor az már tisztességes arccal állt előtte, elmondta kalandját és hozzátette.

—No mámi, most légy okos és mond meg, mért nem tudom kitalálni, hogy mért is nem ijedt meg tőlem tulajdonképen az a nyul?

A mámi arca ijedtséggel telt el, de asszonyi leleménye mégis megmentette a Misi haragos rugásától. Koppadt fejét szerelmes melegséggel dörszölte párja lapockájához, és nagy ravaszággal, édeskedő dünyügéssel motyogta

Te kis bolondom, én bizony nem tudom, hanem menj el ló komához, az biztosan megmagyarázza neked a dolgot.

Misinek erre egyszeribe fejébe szállt a büszkeség, hogyne, mikor olyan okos kérdést tud felvetni, hogy arra sem ő, sem a felesége feleletet nem találhat.

Ezért hát, mikor a ló elé ért, nem úgy állott meg előtte, mint egy közönséges számárhoz illik, hanem hivalkodó, fészkes és gögös volt, az elváltozott hangon eltekintve a ló féle káromkodástól.

—Ugyan, te ló, ha van sütetnyi eszed, mondd meg nekem, hogy mért nem tudlak kitalálni, se a mámi, se én, hogy ama hitvány nyul, melylyel ma reggel találkoztam a pusztán, nemcsak hogy meg nem ijedt tőlem, hanem még szemtelenkedett is velem?

A ló rávetette fél szemét a számárra, s miután nagy nyugalommal tovább harpdálta a fűszálakat, megkérdte Misitől:

Ugyan, mond csak meg, mi vagy te? Misi vak büszkeséggel rávágja a feleletet:

Oroszlán:
A ló nem akarta észrevenni ezt a gögösködést, s azért nagy nyugalommal kérdezte tovább:

— De mi voltál azelőtt?
Misi megérezte, hogy megingott a latta a föld, és mind a vér a fejébe fut. No de ilyen kíméletlen kérdés: Nagykesőn sugja csak a ló felé:

Mi voltam, hát becsületes kereszties állat voltam, ha miendenáron tudni akarod. Erre már felemelte fejét a ló, s csendes mosolygás közt szemlélve a számár kinos zavarát, rákiált Misire:

A hétköznapi nevedet mond.
Misit megrémíti ez a durva nyereség és hamarjába kiböki:

Hát számár:
Erre a ló nagy gunyosan jegyzi meg:
— No látod, ezért nem találsz ki

A ló ezután belekapott egy hatalmas fűcsomóba. Misi pedig valóságos számár-ügetéssel indult hazafelé. Utközben elvesztette az oroszlánbőrt, s otthon, a mámi mellé állva, buta arccal neki esett a kóróbokornak és bizony még azon se tűnődött, hogy mért jutott tulajdonképen kóro a számár eledelül.

Csikrákos község képviselőtestületének emlékirata az V-ik járási székhely felállítására tárgyában.

Méltóságos Főispán ur!
Tekintetes Törvényhatóság!

Már évek óta tapasztaljuk, hogy Szépvíz község kitaró társadalmi és hírlapi agitációt fejt ki annak érdekében, hogy a felsíki járási székhely Csikszeredából Szépvízre helyeztessék át. Ujabban közszükségletté válván, hogy a hivatal tulhalmozottsága miatt a felsíki járás kétfelé választassék, e téma a folyó hó 18-iki törvényhatósági közgyűlés tárgysorozatába is felvétel.

Szépvíz község megragadván ezt az új eszmét, az ujonnan felállítandó járási székhelyet a maga részére már is kisajátította. 29—1908. szám alatt köriratot intézett az érdekelt kör községeihez, hogy tervének kivitelében, az új járási székhely megszerzésében támogassák. Mi nem akarjuk Szépvíz községgel a Kecskemét és Nagykőrös harcát felújítani, de tisztán önzetlenül s a közhasznúság szempontjából Szépvíznek járási székhelyül való felruházását helytelenítjük. Azért tehát Szépvíz község említett köriratának községi képviselői tárgyalása alkalmából szükségesnek tartjuk e szerény emlékirataiban a törvényhatósági tárgysorozat 13. pontjának előkészítésével foglalkozni, nehogy a Szépvízi község agitációjával esetleg megtévesztett érdekeltég egy következményeiben káros törvényhatósági határozat hozatalába sodortassék.

I. Szépvíz nem lehet székhelye az új járásnak. Mert a megyei központ felé futó irányon kívül esik s mert részére a közhasznúság követelménye szerint megfelelő munkakör nem létesíthető.

Ha csak Gyimes és a Szépvíz mellett fekvő községek csatoltatnának az utóbbihoz, azzal a központi járás munkaköre alig lenne apaszta, a a szépvízi járásnak pedig nagyon kevés munkája akadna. Ugyanis e kör népességének tetemes része Gyimesben van, minthogy pedig Gyimes nagyon fejletlen kulturájú, közigazgatási ügyet nagyon keveset termel s javarészt annak is a határrendészet látja el. Gyimesre nézve különben költségesebb is, ha Szépvízre jár közigazgatási ügyeit elintézni, mert egy vonatkozással mehetne Szeredába is, de azonkívül a szentmihályi állomásról 4 kilométert kell gyalogolni, vagy pedig újabb fuvar költségbe keverednie. De ettől eltekintve: a nemzetiségi, népességi és népforgalmi politikai egyenesen megköveteli, hogy Gyimes a központi járáshoz tartozzék, mert határon fekszik, népességének egyrésze román nemzetiségű, másik része bár magyar, de újabb telepítésű s így okvetlenül szükséges, hogy benne az állami központ felé tartozás érzete minden lehető módon fejlesztessek.

Ha megbékültünk azzal a gondolatokkal, hogy Gyimesnek a központ-

hoz kell tartoznia, a szépvízi járás eszméje már azonnal megfeneklett, mert az egy Csikszentmiklóst kivéve mindenik szomszéd község olcsóbban és kényelmesebben jut Szeredába, mint Szépvízre. Azonkívül pedig azt is számba kell venni, hogy a szolgabírósnál törvénykező ember semmi más dolgát nem tudja elintézni, mint csak a miért idézve volt, holott tudjuk, hogy az emberek költség és időkiméltetés végett nagyon szeretik dolgaikat egy kedvező alkalomra összegyűjteni. Hogy a Kődön felüli községekből csatoltatnák valamelyik a szépvízi járáshoz, azt oly elképzelhetetlenül merész eszmének tartjuk, hogy szükségesnek sem véljük a felfelé való foglalkozni.

Azon töpreng a szépvízi képviselőtestület, hogy a mióta a szolgabírósnál onnan elvitték, azóta gazdasági népforgalma megcsökkenett, kereskedelme lönkre ment!

Szükségesnek tartjuk ezt a gondolatot leszegezni s elemeire szedni.

Beismerjük, hogy a felsíki járás székhelye jelenleg a járás területén kívül van, sőt a hivatal egyenesen az alsíki járás Ilkvi területén fekszik. Ezt a furcsaságot azonban a törvényhatóság megfontoltan hozta létre, dacára, hogy tisztában volt Szépvíz község vagyoni sérelmeivel. Fontosabb érdeket tartott szem előtt, mint Szépvíz gazdagodása. A központot akarta erősíteni. S helyesen.

Mert a mint nemzeti politikát képez hogy az állami központosító hatalmat a megyei rendszerrel decentralizálni kell, ép oly helyes politika, hogy a törvényhatóság s vele párhuzamban a megyei központ erősítendő Erősítették is. Előbb egyenesen mesterségesen Mihelyt Csikszeredát megyei központnak kinevezték, nagymennyiségű állami és törvényhatósági vagyont fektettek intézményeibe, fejlesztésébe. Azóta kereskedelme csirázni kezdett s némi lendületet vett. Most már egymást tartják fenn: az intézmények a kereskedelmet s a forgalmat az intézményeket. Mer amint a somlyói internátus, illetve a volt somlyói központ példája mutatja, forgalom nélkül a székhely csak kolostornak válik be. Mikor Szépvízről a szolgabírósnál elvették, akkor még külön kereskedelme volt, mint Szeredának s külön volna most is, ha közintézményeket hagynak kebelében. Most is van, szüntető nagy tökével rendelkező kereskedelme s így még mindig lehet tartani tőle, hogy a Somlyó sorsára jut Szereda, ha szolgabírósnál adunk Szépvíznek s így a forgalmat oda erőszakoljuk. Még kitélik tőlük, hogy 10 év múlva a járásbírósnál depulációnak.

II. Karcfalva nem alkalmas az új járás székhelyének, mert fekvésénél fogva csak kevés népességet tudna munkakörébe vonni, nagyobb népességet pedig csak aránytalanul nagy költséggel és idővesztéssel. Azonkívül erősen decentralizál a saját maga és a Gyergyószentmiklós előnyére.

III. Az új járás székhelye Csikrákoson van.

Ez az eszme történelmi multtal dicsekedhetik. A csiki székely krónika s egyéb ásatag történelmi adatok szerint az egészségre kedvező, harcászatra alkalmas voltánál, továbbá geográfiai fekvésénél és népességi elhelyezkedésénél fogva már a rabonbánk itt tartották székhelyüket s (amit dr. Téglás Gábor ur oknyomozó kimutatása is megerősít) országgyűléseit. A határőri intézmény fennállása alatt itt volt az egész csikmegyei határőrök főparancsnoksága. A vonatkozó közgyűlés jegyzőkönyve tanúsítani fogja, hogy amikor Szépvíz a szolgabírósnál megkapta volt, Rákos egy szavazattal esett el, de akkor is méltányolva lett, hogy Rákos az etnográfiai központ.

Rákos nem decentralizál, mert csekély kereskedelme csak a helyi igények kielégítésére szolgál s a közel fekvő Szeredával szemben úgy sem jöhet figyelembe.

Mi a felsíki járás megosztását úgy véljük leghelyesebben keresztül vihetők, ha az új járásba Madéfalva, Csikszentmihály — Ajnád, Vacsárcsi, Göröcsfalva, Rákos s a Rákoson felül fekvő község osztatnának be. A népességi statisztika szerint e községek együtt 21253 lelket számlálnak, ami nagyjában épen fele a mostani járás 44 ezer lakosának. A célul kitűzött munka megosztás tehát így leginkább elérhető. E községek a Sósret két végén össze-vissza két községcsoportot alkotnak, úgy, hogy a sors által is egy közigazgatási körbe vannak utalva. E két község csoportnak Rákos képezi népsűrűségi és földrajzi központját. Rákos a Kőd sarkán fekszik, melynek két oldalán húzódik el a két község csoport. Rákos a törvényhatósági utaknak s a két vasut vonalnak gőzcsontja s a két község csoport mindenike által gyalog, kocsin vagy vasuton egyforma könnyűséggel és olcsósággal elérhető a nélkül, hogy a felek a megyei központ utárányából kitértek volna.

Rákos a szolgabírói hivatal elhelyezésére egészséges és kényelmes telkekkel rendelkezik s eltekintve attól, hogy a központtal való érintkezés nagyon könnyen és olcsó történhetik meg, Rákoson a járási tisztviselők a kényelmes és olcsó megélhetés feltételeit nyerik.

Méltóságos Főispán ur!

Tekintetes Törvényhatóság!

Önérzés nem vezet bennünket, mert elvégre a járási székhely által mi semmi anyagot nem nyerünk, de bánatana, ha az ügy alapos megfontolása hián oly közgyűlési határozat hozatnék, amelynek folytán nemcsak mi kerülünk rosszabb helyzetbe, de a közérdek is sérelmet szenvedne. Azért meg egyrésztől bátrak vagyunk remélni, hogy a méltóságos főispán ur érveinket személyesen is támogatja, alázatos tisztelettel kéjük:

Méltóztassék az új járási székhelynek Csikrákoson leendő felállítására, illetőleg fenti indítványunk ismertetés és

védelmezése érdekesen a folyó hó 18-iki törvényhatósági közgyűlésre előadót rendelni.

Teljes titelettel:

Csikrákos, 1907. évi február hó 10.
Az 1908. évi február hó 6-án tartott képviselőtestületi gyűlés megbeszéléséből.

Mánya Antal,
k. jegyző,

Dobos Árpád,
k. bíró.

K Ü L Ö N F É L É K.

— Véres összetűzés a csángók és a csendőrség között. Szomorú következménynek volt szemtanuja f. hó 14-ike a csángó nép rosszakaratu félrevezetői miatt.

A szomorú eset előzményei a következők: — Mint értesültünk — a borzsova—szépvízi közbirtokosság a gyimesi csángók erdejében lévő, de saját tulajdonukat képező haszonfákat eladták egyes vevőknek. Az új tulajdonosok, miután a megvett faértéknek teljes összegét lefizették s így tulajdonosokká lettek, hozzá láttak annak elszállítására. — Az elszállítást a fennjelzett napon — 14-én, pénteken — akarták megkezdeni. Amint a helyszínre kiértek, a már előre félrevezetett csángóság, felfegyverkezve várta a faért menőket s kijelentve, hogy mivel a fa — szerintük — tulajdonuk, s ha egy szál fához nyulnak a halál fiai. — A védtelen kevés számú faért menő fuvarosok megrémülve a felfegyverzett nagy tömegtől s visszamenve a községbe csendőri segítséget kérve mentek vissza az erdőbe, hol még mindig ott volt a nagy embertömeg. A csendőrség láttára, mintegy adott jelre, iszonyú közpört zudítottak, közbe lövéseket, úgy, hogy a csendőrök még a békés szóra és a megmagyarázásra sem voltak képesek. S így mivel csak két csendőr volt, bejárva még a segítségre jövő még négy csendőrt, — a szolgálatot vezető őrsvezető felszólította a tömeget csendes szétoszlásra, megmagyarázni akarván, hogyha ez a fa tulajdonuk, úgy keressenek jogorvoslat a törvénytől, hol, ha igazuk van, úgy a mostan elszállított fa értékének tiszterét is megkapják, mi ennek a tervezett ellenállásnak semmi előnye, sőt csak hátránya van. Azonban a fékevesztett tömeg megsem várva az őrsvezető békés felszólításának meghallgatását, újra közpört zudított s közbe a tömeg közül kilépett egy csángó, ki több, mint bizonyos a tömeg vezetője volt, rákiált az őrsvezetőre: „Ide löj csendőr, ha mersz”, s egy kövel úgy dobva szemközti, hogy nyomban elöntötte az arcát a vér. Az őrsvezető látva az életveszélyes megtámadást tüzet vezényelt, mire három ember szörnyet halt és nagyon sokan megsebesültek. A csendőrség azonnali jelentésére a csikszeredai kir. törvényszék vizsgálóbírója a helyszínre kiszállott megkezdte a kihallgatásokat annak kiderítése végett, hogy az amugyis csendes természetű csángó népet kik bujtották fel e szerencsétlen kimenetelű ellentállásra.

— Kinevezés. A király a marosvásárhelyi törv. elnököt Bodó Sándort a marosvásárhelyi királyi ügyészséghez főügyésznek nevezte ki.

— Kinevezés. Az igazságügyminiszter a csikszeredai királyi törvényszék területére vizsgálóbírói állandó helyettesé Gecző Béla kir. törvényszéki bírót rendelte ki.

— Megfelelőbb arányosítás. Folyó hó 4-én tárgyalta a kuria tanácsa a gyer-

gyószentmiklósi megfelebezt arányosítási ügyet. A tanács Ávedik előadó bíró véleményéhez csatlakozva a beadott felebeztéseket elutasította s evvel a másodbírói ítéletet hagyta helyben. Ez a régóta húzódó ügy ezzel az ítélettel remélhetőleg befejezéhez jutott és sohanak meguyugváására szolgál.

— Az Oltvölgyi vizitársulat járulékaiknak közadók módjára leendő beszédését a pénzügyminiszter engedélyezte és utasította az udvarhelyi pénzügyigazgatóságot, hogy a társulat járulékait szedesse be és kezeltesse. Végre valahára ideje volt, hogy a nagy összegre felszaporodott hátralekók ügye rendezzessék s annak alapján a társulat tagjait állandóan fenyegető 30.000 korona adósság ügye megoldódjék és az adósság törlesztessék.

— Részvéttel értesültünk Gergely Andor gyergőszentmiklósi járásbíró, törvényhatósági tag haláláról. Mintegy fél éve, hogy betegeskedni kezdett, az utóbbi időben hosszabb szabadságot kért és Kolozsvárra ment egy vizgyógyintézetbe bajának orvoslása végett, de sikertelenül, mert onnét hazatérve Brassóban rokonainál kiszenvetett.

— Rétyi Székely Dénes nyugalmazott kir. mérnök és 48-as honvéd-százados, a csikszeredai kir. telekkönyvezető Koszma István apósa, 1908 február 6-án Rétyen meghalt Halálát nagy kiterjedésű rokonság gyászolja. A jó öreg bácsiba egy puritán jellemű és nemesen gondolkodó férfi veszt el.

— A postatakarékpénztár reformja. Amióta Kossuth Ferenc áll a kereskedelmi kormány élén, a nagyszabású reformok egymást érik tárczája körében. Most is olyan reformációkról érkezik hír, amely hivatva van nemcsak a postajövedelmek óriási mértékben való növelésre, de a pénzváltásnak részleges megoldást is jelenti. Aról van szó, hogy a postatakarékpénztár, a posta e bankszerű ága vegye fel üzletkörbe a visszelszámítást. A postatakarékpénztárnak tudvalevőleg óriási felesleges tőkéje van, melyet különböző pénzügyintézetekben helyeznek el ezt a pénzt, ha realis visszelszámítási hitellel helyezheti el magasabb kamattal. Természetesen ez üzletágnál elsősorban a kisemberek igényeit kielégítő szolid kisbete pénzügyintézetek jöhetnek figyelembe, amelyek így több millió korona hitelt nyerve, a mostani válságos időkben valóságosan áldásos működést fejthetnének ki, a jövőben pedig üzletfeleiket olcsó hitelhez juttatnák. A terv már anyira megértett, hogy legközelebb, talán már e hősze meg is valósul. Ez Kossuth Ferencnek is kívánsága, aki legjobban sürgeti annak megvalósulását.

— Jutalmazás. Az Ács Károly-féle alapítványból városunkban 2 hősége és becsületes cseléd kapott f. évben 40—40 k. jutalmat Seiwarth Rezső szolgálatában álló Hajdú Ignác kocsis és dr. Bocskor Béánál levő inas André Pál.

— Nyilvános számadás. A József főherceg szanatoriumi egyesület csikmegyei hőlgybizottságának Csikszögödön 1905. évi januárius 31-én tartott ülésében felvett jegyzőkönyv 2. pontja értelmében a fentnevezett nagyrabecült bizottság által a közokórház segélyalap részére tett adományáról az 1907. évről való elszámolásmat a következőkben teszem meg.

A múlt évről maradt 884 korona 15 fillér; a fenti összegnek a helybeli takarékpénztár részvénytársaságnál való elhelyezése mellett az 1908. évi folyamán kamatban befolyt 35 korona 68 fillér.

Miután az év folyamán segélyezésnek szüksége nem merült fel, a kamat tökéssítelvé, az alap 1907. év december 31-én 919 korona 83 fillért tesz ki.

Csikszereda, 1908. február hó 7-én.

Vercs Sándor,
közokórházi igazgató.

CSARŰOK.

Mézesnapok.

Házasságunk második napján, mikor este hazajöttem feleségem tárt karok helyett azzal a kijelentéssel fogadott hogy ő vagy megszökik vagy az örültek házába kerül.

Három lépést hátráltam s az a tekintés, melyet feleségem felé röpítettem egy óriási kérdőjel volt.

— Hiában bámul uracsám a mi sok az sok, Könnyű magának, míg egész nap nincsen ideháza nekem a legretentesebb gyermekisrásban van részem, Sok gyermeket hallottam már sirni de a hogy a szomszédunk csemétéje nyivákol az túl megy minden határon.

— Csak nem tart öröké e sírás, belelárd a viselésba

— Dehog. Ez a gyermek olyan gyermek... Hallja a kellemes muzsikát, lát megint kezdi.

Elkellott ösmernem hogy nem közönseges gyerekek, úgy bögtött mintha fizettek volna érte, de azért látszólag nyugodtan incselkedtem, pedig majd ketté hasadt a fejem.

Ném kezdett föl és alá szaladgálni a szobában én meg idegesen dolgoztam az asztalon. Jó tudóje lehet a kis babának, mert egyre jobban bömbölt.

Az asszony végre levett magát a kanapéra, én meg felugrottam a székéről és se szó, se beszéd, elrohantam. Nemsokára két killó váltával föllegyverkezve tértem vissza. Váratlan meglepetés. A gyermek nem sirt, de szerepét ném vette át. Nyudodtan pályáztam be mindkét fülemet. A mint hitvértáram így megpillantott, sírásból nevetésbe csapott át. Kacagot, hogy fölébesztette a szomszédan nyilván szunyadó kis bestiát, ki rázendített. Mostmár feleségem is igénybe vette a váltát s az eredmény lesújtó volt. A váltta nem tette meg azt a szolgáltatást a mit vártunk tőle. A gyermek bönbölését ép oly tisztán hallottuk, — mint azelőtt.

Az asszony nekem rontot, hogy tudok ilyen haszontalanságokra pénzt pocskólni a helyett, hogy kényelméről gondoskodom volna és oly lakást béreltem volna, hol nincs a szomszédban egy csorda tehenet is megszegényítő gyermek

De édesem

— Semmi édes, hagyjon fel a maga kedveskedéseivel. Maga a világ legtápinatlanabb férje. Oh, én szerencsétlen teremtés. Hát kellett nekem férjhez menni és éppen magához? Szegény magának igazza volt, mikor azt mondotta, hogy ne legyek a maga felesége.

— De drágám, talán elég lesz ebből a fölösleges prédikációból.

— Még maga beszél? Magának hallgatni kell! Maga

Tovább nem bírta, arcáról perogtek le könnyei. Füleiről leszakította a váltát és azzal száritgatta a könnyeket. — Mikor ez kevésnek bizonyult, az én füleimről tépdeste le a pályát és ezis kasonló sorsra jutott. Így tud értéket adni egy jó gazdasszony a hasznavehetetlennek: bizonyult, de pénzbe került dolognak.

A vacsoráról teljesen megfedekezett a feleségem, én meg nem mertem kérni. Éhesen tértem nyugalmra.

Alighogy felekedtem, a gyermek elkezdte működését. Az anyja fölébredt, leszállt az ágyról és kezébe fogva a gyermekét, föl és alá járt vele a szobában, — miközben alattgatni kezdte

— Csicsija, babuska, édes kis fiucska Haja...csi...csi...csija...babuska. Haja...Az a kőlyök mindenedet, hát nem hallgatsz el?

Jól megpaskolta, mire a gyermek inég fokozottabb erővel sirt.

— Én, mintha ezer kigyó csipkedett volna, úgy ngrottam ki az ágyból és magamból kikelve, dörgettem meg a szomszédos falat, átharsogva:

— Hallja tisztelt asszonyosság, ha azt akarja, hogy a gyermek hiallgasson, akkor ne verje meg, mert így még jobban lármázik és nem hagyja aludni a lakókat.

— Engem az ur ne tanítson — rikácsolta vissza az asszony — én azt ieszek gyermekemmel ami nekem tetszik, én akkor vereim meg, a mikor nekem tetszik, ő meg akkor sir, a mikor neki tetszik.

(Folytatás köv.)

— Felkérjük mindaz on előfizetőinket, akik előfizetési díjaikkal hátralekban vannak, avagy előfizetésük lejárt, sziveskedjenek a díjikkal beküldéséről mielőbb gondoskodni, nehogy a lap rendszeres küldésében említett feleknek dás történjék,

Vérszegénységet

rendkívül gyorsan gyógyít a SCOTT-féle Emulsio és az ezen betegségből származó kedélytelenséget, csüggedést és gyengeséget is elhárítja. Az a jó hírnév, melyet a SCOTT-féle Emulsio kivívott magának, különösen

vérszegénység

Az Emulsio vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védelméül — a halcsont — korigjuk figyelembe venni.

eseteiben azon alapszik, hogy annak elkészítéséhez azokat a legfin mabb szereket használják melyek pénzért egyáltalában beszerezhetők, s a melyeket sok évi tapasztalat alapján tudtak felismerni, ovábbá, hogy ezen alkatrészek a sajátos SCOTT-féle eljárás által izletes, könnyen emészthető Emulsióvá dolgoztatnak fel. Ennek eredménye ezen felülmulhatatlan.

Egy eredeti üveg ára

2 K 50 fillér.

Kapható a gyógyszertárakban

Mielőtt személy-, jelzalog

Pénzkölcsönért

bárhová fordulna, kérjen díjmentesen tájékoztatót

Meller L. Egyed cégtől

Budapest, IX., Lónvay-u. 7.

— Telefon Interurbán 46—31. szám. —

Erdélyi friss Turót

- I. Erdélyi turót 10—1000 kl. dézsába 95 K
II " " " " " " " " " " 84 K
I. " " " " " " " " " " 2—15 " hólyagba 1:10
I. " " " " " " " " " " 1/2—1 faládikóba 1:30

— Szállít: —

NAFTALI VILMOS

turó és termévy kereskedése, Balázsfalva

(Erdély). —

Répáti viz

naponta friss töltésben kapható:

Nagy Gyulánál.

Nyilttér. *)

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

Keresünk ügyes képviselőket

kik a gazdaközönsséggel állandó összeköttetésben állanak.

Ajánlatok a „Mútrágyát értékesítő szövetkezet” címére Budapest V. Fűrdőutca 8. küldendők.

Levelezőlapok

fényképlenyomatuak

nagy és szép választékban kaphatók

Szoboda Miklós kereskedésébe

Ügynökök

felvételnek sorsjegyek és törvényesen kiállított részletek eladására. Havi jövedelem 200—550 korona. Valuta Bank részvénytársaság Budapest, Váci-körut 48.

Az Agrár Takarékpénztár R. T.

MAROSVÁSÁRHELYT

Csikszeredai Fiókintézete

elfogad ez időszerint takarékbetétet

5% kamatozás mellett

A 10% tőkeamat-adót az intézet sajátjából fizeti.

(Csikszereda, 1907. nov. 15.)

Az Igazgatóság.

A készlet gyorsabb eladhatása miatt Caspari Frigyes és Társai (Medgyes Nagy-Küküllőmegye)

FAISKOLÁI

Ieszállított áron ajánlják összes faiskolai cikkeit, u. m.: magonc, kömü és csontár gyümölcsfákat, pöszméte és ribiszko cserjéket, málnákat, földiepret, díszcserjéket, gyümölcsfa vadonokat, sövénynek valót, tülevlű fákat, rózsákat stb.

Arjegyzék kívánatra bérmentve.

Fizetés mellett egy jó családból való fíu

nyomdász-tanulónak

fölvétetik lapunk könyvnyomdájában.

Répati gyógysápanyvíz
naponta friss töltésben kapható Niszelt Lőrinc és Testvére kereskedésében Csikszeredán.

Porcellán Puder
csak akkor valódi,
ha az Amerikai Porcellán Puder Részvénytársaság hivatalos védjegye rajta van. — Ugy mindennemű amerikai kozmetikai cikkek, mint amerikai arc Habcrém ára 4 korona. Urhölgyek szappan 1 korona 50 fillér.
A puder eredeti csomagolásban 5 és 3 koronás dobozban van forgalomban. — Mintakövetlő ára 30 fillér, melyen a Chicágó is olvasható, az nem valódi.
Mindennemű kül- és belföldi illatszerek kapkátók:
FEKETE VILMOS illatszertárában

Vadászok figyelmébe!

Fegyverek, revolverek 30 50 százalékkal olcsóbban kaphatók nálam, mintha másutt részletfizetésre vásárolna. Kérje ingyen és bérmentve legújabb árjegyzékeket.
Halászlát, vadászati, torna, vivó és egyéb sportcikkekből állandóan dus raktár.

FÖLDESI L.

fegyver és sportcikk-üzlete,
Budapest, VIII. Rákóczy-ut 6. —
Naponta 100 csomagot küldök,

Legjobb GÉP- műhely Szeredába	Kövér György GÉPLAKATOS FÖTÉR. CSIKSZEREDÁN. FÖTÉR.	Legjobb GÉP- műhely Szeredába
Kerék- párok és kerék- pár ré- szek legolcsóbb raktára.	Van szerencsém m. t. n. közönség szíves tudomására hozni, hogy gépjavító műhelyemet eddig helyiségemből saját helyiségembe (Piac-tér, Troján József úr kereskedése mellett) helyeztem át, felszerelve azt legújabb gépjavító gépekkel gőzerőre berendezve, s így oly helyzetben vagyok, hogy a legkomplikáltabb gépeket is, felelősség mellett készítem. A n. é. közönség b. pártfogását kérve, — maradtam teljes tisztelettel Kövér György.	Gépek és alkat- részek javító műhelye. varrógép javítás

Legnagyobb divatos ruhakelme raktár!

Szolid árak és pontos kiszolgálás!

Sabott árak, tartós és elegáns ruhák!

JAKAB JÓZSEF
POLGÁRI ÉS EGYENRUHA KÉSZÍTŐ, CSIKSZEREDA (Fötér).

Van szerencsém tisztelettel tudomására hozni a nagyérdemű közönségnek, hogy

FÉRFISZABÓ ÜZLETEMBEN

A LEGJOBB DIVATOS HAZAI GYÁRTMÁNYU gypju és kamgarn SZÖVETEKBŐL NAGY RAKTÁRT TARTOK melyekből a legcsinosabb kivitelben öltönyöket olcsó árak mellett készítek. Nemkülönböztetve nagy raktárt tartok még mindenféle egyenruházati szövetekből is; elvállalok katonai, vasuti s egyéb egyenruhák a legrovidebb idő alatt elkészítését

Ajánlom továbbá a nálam raktáron levő és

nagy kelendőségnek
örvendő kárik. hajós patent

SINGER-FÉLE
VARRÓGÉPEKET
gyári áron, három évi jótállás mellett, havi részletfizetésre.

kiváló tisztelettel
Jakab József.

Ugyszintén nálam olcsón beszerezhetők a géphez szükséges mindenféle kellekek u. m. szíjjak, olajozók, csavarhuzók, hajók stb.
Becsés pártfogást kérve, vagyok

Legnagyobb divatos ruhakelme raktár!

FENYKÉPÉSZETI MŰTEREM!

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a mai modern kornak megfelelő és kényelmesen berendezett teljesen új

Fényképészeti és Festészeti Műtermet

nyitottam Potoczky Pál kereskedő ur udvarán, (Nagy Gyula kereskedő ur átellenében.) Műteremben az itt eddig nem készített legművésziesebb kivitelű képek készülnek, ugymint: fényes, platinált többféle színes, továbbá selyem és bársonyra szintén többféle színben. Porcellánra stb. és a már meglévő legkisebb régi képekről életnagyságig bromézüst és olajban nagyítok.

Gyulai Ferenc fényképész Csikszereda

Felvételek borult időben és ünnepnapokon is eszközöltetnek reggel 9 órától délután 6 óráig. — És mindezt oly művészies kivitelben, hogy a legmagasabb műértő igényeknek is megfelel. — Kívánatra vidékre is kirándulok. — Kereskedők részére tájképes levelezőlapokat szállítok és hozzá felvételeket is eszközölök.

HÖLGYEK RÉSZÉRE NÉLKÜLÖZHETLEN **Földes-féle**
LEGJOBB SZÉPÍTŐSZER A

MARGIT Grême Óvakodjunk az utánzásoktól!

Páratlan esodás hatás!

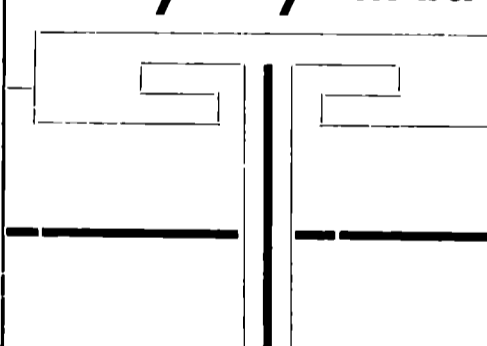
Pár nap alatt biztosan eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrártát (Mitteser) és minden más bőrbaját. Kisimítja a ráncokat és az arcot lehérré, simává varázsolja, üdít és fiatalít. Ára: kis tégel 1 korona, nagy 2 korona.

KIVÁLÓ TOILETT-CIKKEK: Margit-hölgypor (3 színben) 1.20 kor., Margit-szappan 70 fill., Margit-fogpép 1 kor., Margit-arcvíz 1 korona.

Kapható minden gyógyszerárban, drogeriában és illatszerekkereskedésben. Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése mellett utánküldi a készítő:

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész ARAD.
Raktár: Helyt Gözsy Árpádnál. Gy. Sztmiklóson Vákár Firéreknel.

Könyvnyomdai

munkák, u. m.: kereskedelmi, ipari és társadalmi célokra szükséges nyomtatványok, nagyobb terjedelmű művek folyóiratok meghívók, gyászjelentések, névjegyek csakis legizlésebb, legolcsóbb, szakszerűség tekintetében kifogástalanul — Szvoboda Miklós-nál (Csikszereda) készülnek ugyanott kapható minden, — a könyvkereskedéshez tartozó cikkek.

Levelezőlapok

FISCHER és TSA NAGYENYED
FA- és SZŐLŐISKOLÁK

150.000 Gyümölcsfa csemete,
1.000.000 Gyümölcsfa-alany,
1.000.000 Élő sövény csemete sőtányfák, díszcsorjók, távolul-fák, rózsák stb.

1.000.000 szőlőoltvány. Euro pal és amerikai sima és gyökerecsző.
Különlegesség: Csemegeszőlőoltványok.

120 kat. hold mi. elősi terület

30.000
Kiváló szép besztercei és boezsiai szilvafa csemete.

Arjegyzék ingyen.

Szvoboda Miklós-nál Csikszeredában

Gurahonczy Portland Cement és földélcserép, nyergesujfalusi Román Cement határtalan tartósságu, legolcsóbb áron kapható nagy és kis mennyiségben az egyesült Cementgyárak bizományi raktárába, Csikszeredán

Wender Dávidnál.

Raktár és iroda: Rákóczi-utca, (a nagy dohánytözsdevel szembe.)

Nyomatott a Székelység könyvnyomdájában, Csikszeredában 1908.